



Nuorille apua väkivallattomuuteen -toiminta

Toimintasuunnitelma

Liite kumppanuusavustushakemukseen

TARVE JA TAVOITE

Väkivallan kokemuksilla on laajoja kielteisiä vaikutuksia nuorten mielenterveyteen, oppimiseen ja sosiaalisiin suhteisiin. Ilman tunnistamista ja oikea-aikaista tilanteisiin puuttumista sekä riittäviä palveluita nämä ylisukupolviset kokemukset voivat jatkua ja lisätä riskiä koulupudokkuuteen, syrjäytymiseen sekä myöhempiin elämän ongelmiin.

Kouluterveyskysely (2023):

- fyysisen väkivallan esiintyvyys pysynyt samana (vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten taholta on kokenut ammatillisessa oppilaitoksissa 4,8 % pojista ja 9,7 % tytöistä)
- henkinen väkivalta lisääntynyt erityisesti nuorten kokemana (Ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevista 12,4 % pojista ja 36,9 % tytöistä raportoi kokeneensa henkistä väkivaltaa vanhempien tai huoltajien taholta vuoden aikana)

Nuorten seurustelusuhteissa koettu ja käytetty väkivalta on laaja ja sukupuolistunut ongelma.

- 16-17-vuotiaista parisuhteissa olleista tytöistä 45% on kokenut parisuhdeväkivaltaa (LAKU-tutkimus).
- Suhteen aikana digitaalista väkivaltaa kokenut 49% vastaajista, henkistä väkivaltaa 43% vastaajista ja 17% fyysistä väkivaltaa. Seksuaaliväkivaltaa vastaajista kokenut 37% tytöistä ja pojista 17% (Honkatukia ja Isotalo, Tampereen yliopisto, 2023).

Lähisuhdeväkivallan väheneminen nuorten lähisuhteissa

- Hankkeen tavoitteena on toteuttaa kohdennettuja toimenpiteitä, jotka parantavat nuorten turvallisuutta, hyvinvointia ja tarjoavat ennaltaehkäisevää tukea. Toimenpiteet keskittyvät nuorten osallisuuden ja tietoisuuden lisäämiseen lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi sekä avun antamiseen nuorille, joilla on lähisuhdeväkivallan tai sen uhkan kokemuksia

Asiakasryhmät

- Nuoret yläkouluikäiset ja toisen asteen opiskelijat
- Kaikki nuoret turvallisen seurustelun ja läheisten suhteiden vahvistamisen sekä puheeksiottamisen osalta. Seurustelu- ja lähisuhteissaan väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneet ja käyttäneet nuoret.

Nuoria kohdataan foorumeilla, joissa heitä voidaan tavoittaa mm. oppilaitokset ja digitaaliset alustat

TOIMENPITEET

- **Tietoisuuskampanjat ja turvallisuuskahvilat:**

Järjestetään oppilas- ja opiskelijahuollon työntekijöille ja oppilaille tietoisuuskahvilat lähisuhteiden väkivallan tunnistamisesta ja sen vaikutuksista.

Käytetään Väkivallattomuuden tukijat –hankkeessa kehitettäviä menetelmiä puheeksiottamisen ja turvallisten suhteiden vahvistamisen osalta, esim. Seurustelun Turva10.

Etelä-Savossa on pilotoitu väkivallattomuuteen tähtääviä sekä ehkäiseviä että korjaavia menetelmiä. Toteutetaan VIOLA -väkivallasta vapaaksi ry:n Lasten ja nuorten väkivallaton koulu ja arki –hankkeessa pilotoitujen menetelmien jalkauttaminen ja juurruttaminen Pohjois-Savon alueen kouluihin. Menetelmistä otetaan käyttöön esim. turvallisuuskahvila, jotka voidaan toteuttaa mm. koulujen pitkällä välitunneilla. Kahvilan kehitetyt menetelmät ja sisältö materiaalit saadaan käyttöön Etelä-Savosta.

- **Matalan kynnyksen tuki nuorille:**

Työntekijä jalkautuu nuorten pariin, rakentaa luottamusta ja tarjoaa keskusteluapua sensitiivisesti nuorten omassa ympäristössä. Digitaalisen auttamisen kehittäminen, jalkautuminen nuorille ominaisiin digitaalisiin ympäristöihin, kuten esimerkiksi Discord. Väkivallattomuuden tukijat – hankkeessa kehitettävien menetelmien käyttäminen ja juurruttaminen alueella, esim. seurusteluväkivaltaa käyttäneiden kanssa työskentely ja kokeneiden vertaisryhmän toteuttaminen yhdistyksen väkivaltatyön kanssa. Yksilöllinen keskusteluapu nuorille, jotka ovat kokeneet tai käyttäneet väkivaltaa läheisissä suhteissaan.

- **Tukipalveluiden vahvistaminen:**

Vahvistetaan koulukuraattorien, terveydenhoitajien ja psykologien sekä lastensuojelun työntekijöiden auttamisen keinoja nuorten kanssa työskennellessä esim. tarjoamalla kohdennettua väkivaltatyön osaamista työparityöskentelyä. Hyvinvointialueen palvelutarjonta vahvistuu nuorten väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneiden ja käyttäneiden osalta.

MITTARIT JA TULOKSET

- Nuorilta kerätään toiminnasta tuloksellisuustietoa. Käytössä on Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin – kyselyt, joiden avulla kartoitetaan nuoren omaa kokemusta turvallisuudesta, toiveikkuudesta, arjesta selviytymisestä ja tyytyväisyydestä ihmissuhteisiin
- Ammattilaisilta kerätään palautetta osaamisesta kasvamisesta ja nuorten saaman tuen vaikutuksista
- Nuoret tunnistavat lähisuhdeväkivallan muotoja, osaavat hakea apua ja saavat tukea turvallisten lähisuhteiden vahvistamiseksi. Nuoret kokevat turvallisuuden lisääntyneen ja ovat tyytyväisempiä läheisiin suhteisiin. Nuoret ovat saaneet keinoja tunnistaa ja pitää omat rajansa sekä säädellä omia tunteitaan ja toimintaansa. Nuoret kokevat saaneensa apua.
- Nuorten kanssa työskentelevät tunnistavat ja tavoittavat lähisuhteissa väkivaltaa kokeneet ja käyttäneet nuoret. Nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten valmiudet kohdata ja tukea nuoria turvallisissa ihmissuhteissa ovat kasvaneet .